

[Viggo Starcke.]

hr. Hans Hedtofts sygdom, taler i høj grad til fordel for den ledelse, som det ærede medlem hr. Hans Hedtoft til daglig giver socialdemokratiet, fordi man har haft det indtryk, at under det ærede medlem hr. H. C. Hansens ledelse har socialdemokratiet været ude af balance.

Det er rigtigt, at socialdemokratiet på valgdagen vandt en politisk sejr, men det lykkedes det ærede medlem at forvandle denne politiske sejr til et personligt nederlag i de dage, der er gået siden da. Jeg vil lige sige til det ærede medlem, der nu har været så nysgerrig og har stillet så mange spørgsmål, at der findes onde tunger her i verden, og nogle af dem siger noget, som jeg personlig ikke tror på, men som jeg vil være glad ved at høre det ærede medlem hr. H. C. Hansen dementere, nemlig at det skulle være det ærede medlem hr. Hans Hedtoft, som under sin sygdom har lokket det ærede medlem hr. H. C. Hansen på glatis. Jeg kan ikke tænke mig det, men man får uvilkårlig det indtryk, når man ser, hvorledes skøjtebenene er gået i vejret på det ærede medlem. ... (H. C. Hansen: Det ærede medlem har god forstand på tynd is!) ... Ja, det er også derfor, jeg retter det spørgsmål til det ærede medlem.

Retsforbundet har fremsat det ønske, at den højtærede statsminister skulle fortsætte sin grundlovspolitik, og det er almindelig parlamentarisk praksis, at en regering bliver siddende, så længe den kan gennemføre sin politik i rigsdagen; det er også almindelig parlamentarisk praksis, at en regering går efter beslutning af folketinget, men ikke i og for sig efter beslutning af socialdemokratiet.

Man har diskuteret de forskellige terminer: for det første selve folkeafstemningen den 28. maj, for det andet, hvis grundloven vedtages ved folkeafstemningen, grundlovens underskrift af kongen den 5. juni og endelig som den tredje termin det valg, som i så tilfælde skal afholdes til efteråret. Jeg synes, man må være så ærlig at indrømme, at en statsminister, der har ledelsen af regeringen under en folkeafstemning, hvis udfald man ikke med sikkerhed kan vide, løber den risiko, hvis grundloven falder, at oppositionen anvender det imod ham, for bedre er menneskene jo ikke, og det gælder en hvilken som helst regering, som sidder på en sådan tid. Derfor synes jeg, at når

en statsminister påtager sig den risiko i 5 demokratiske partiers samlede interesse, så må man til gengæld give ham en fair behandling, indtil grundloven er i hus.

Den ret, en regeringschef har til at udskrive valg, vil vi ikke bestride. Regeringen har ret til at udskrive valg, hvis folkeafstemningen giver et negativt resultat, men regeringen har ikke pligt til at udskrive valg, det er ingen nødvendighed. Jeg vil der henvise til et fortilfælde i 1950, da den socialdemokratiske regering gik af, og den venstre-konservative regering trådte til ved Guds hjælp og lidt håndkraft fra vor side; da blev der ikke udskrevet valg, men det blev forsøgt at danne en regering på basis af forhandling imellem partierne, og skulle den ulykke ske, at folkeafstemningen giver et negativt resultat, ville jeg synes, at det var en naturlig løsning.

Jeg vil gerne understrege, at den støtte, retsforbundet giver til regeringens fortsættelse, ikke er en støtte til regeringens nuværende eller fremtidige politik. Vi vil gerne afvente denne politik og støtte den del af den, som vi finder rigtig, og i de forhandlinger, der har fundet sted imellem regeringspartierne og retsforbundet, er der iøvrigt ingen politiske betingelser og aftaler.

I denne forsamling kan det ikke nytte at skjule, at retsforbundet tabte stemmer ved valget. Det er en offentlig hemmelighed, og det er en smertelig ting for retsforbundet, det indrømmer vi, men det er vistnok en smertelig oplevelse, som, såvidt jeg kender den parlamentariske historie, alle partier har haft ved et eller andet valg. I 1901 havde venstre 92 mandater i et folketing, som dengang kun var på 114 mand, og disse 92 mandater er nu svundet ind. I 1950 tabte venstre hele 17 mandater. Socialdemokratiet tabte i 1945 18 mandater, det gik ned fra 66 til 48 mandater. I 1935 havde socialdemokratiet 46,1 pct. af stemmerne, i 1950 ved valget havde de tabt 6,5 pct. af disse stemmer. Det radikale venstre havde i 1913 31 mandater i et folketing, som dengang var på 114 mand. Nu har det radikale venstre 13 mandater i et folketing på 151. De konservative gik i 1947 meget stærkt ned, fra 26 til 17 mandater, et tab på 9. Jeg synes, at man deraf kan drage den slutning, at modgang er noget, som kan hænde alle partier. Vi vil fra vor side gerne understrege, at det væsentlige ikke er, hvor mange stemmer der står bag ved et parti.